

Protokół z konferencji

Audyty krajobrazowe – nowe narzędzie ochrony i kształtowania krajobrazu

16 lutego 2021 roku odbyła się konferencja informacyjna na temat sporządzania i wdrażania Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego. W spotkaniu uczestniczyło około 200 osób, głównie przedstawiciele samorządów lokalnych. Konferencja w formule webinarium on-line, rozpoczęła cykl spotkań włączających wszystkich interesariuszy w proces tworzenia Audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego.

W konferencji jako przedstawiciele Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz zaproszeni goście, czynny udział wzięli:

- Pan Wojciech Jankowiak – Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego;
- Pani Jowita Maćkowiak – Dyrektor Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu;
- Pan Jarosław Kamiński – Główny Projektant zespołu projektowego Audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego;
- Pani Agnieszka Podgórska – Z-ca Głównego Projektanta zespołu projektowego Audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego;
- Pan Paweł Śliwa – Wicedyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego;
- Pan dr Maciej Kruś – Kancelaria Prawna dr Maciej Kruś.

Na początku, Pan Wojciech Jankowiak – Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego jako gospodarz konferencji, wprowadził Uczestników w zagadnienia związane z potrzebą ochrony i kształtowania krajobrazu. W swoim wystąpieniu podkreślił, że dokument sporządzany jest po raz pierwszy w historii regionu, a jego ustalenia będą nową formą polityki przestrzennej samorządu województwa, której wdrażanie odbywać się będzie na poziomie regionalnym i lokalnym.

Następnie Pani Jowita Maćkowiak Dyrektor Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu przedstawiła narzędzia prawne ochrony krajobrazu. Zwróciła uwagę na procedurę formalno-prawną, której uczestnikami będą miasta i gminy oraz instytucje biorące udział w tworzeniu lokalnych i regionalnych dokumentów planistycznych.

W dalszej części konferencji przedstawiciele zespołu projektowego audytu krajobrazowego omówili szczegółowo złożony proces tworzenia dokumentu. Pan Jarosław Kamiński przybliżył aspekty związane z identyfikacją wszystkich krajobrazów na terenie województwa wielkopolskiego, zwracając uwagę na etapy związane z charakterystyką, oceną i wyborem krajobrazów priorytetowych. Z kolei Pani Agnieszka Podgórska na podstawie wybranych przykładów zaprezentowała zasady wyznaczania krajobrazów priorytetowych. Szczegółowo omówiła sposób analizy tych krajobrazów oraz przedstawiła rekomendacje i wnioski dla ochrony i kształtowania krajobrazów priorytetowych, w tym także krajobrazów objętych różnymi formami ochrony.

Następnie głos zabrali zaproszeni goście. Pan Paweł Śliwa Wicedyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego zaprezentował temat ochrony krajobrazu na terenie parków krajobrazach. Z kolei Pan dr Maciej Kruś, wprowadził Uczestników konferencji w zagadnienia związane z prawnymi aspektami sporządzania dokumentu oraz sposobem wdrażania jego ustaleń do dokumentów planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego.

Po przerwie odbyła się dyskusja, podczas której uwagi i pytania można było zgłaszać ustnie jak i na forum dyskusyjnym. Poniżej zestawiono pytania, które Uczestnicy wydarzenia zadali podczas konferencji wraz z odpowiedziami zespołu projektowego:

– ***Czy są wydzielone krajobrazy osadnictwa rekreacyjnego?***

Rozporządzenie nie przewiduje takiego podtypu krajobrazu. Klasyfikacja typologiczna krajobrazów jest listą zamkniętą i nie ma możliwości wyznaczenia innych podtypów krajobrazu. Tereny zabudowy rekreacyjnej są reprezentowane w krajobrazach podmiejskich i osadniczych w podtypie 8c (*miejsowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim*) i 8d (*zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych*) oraz w krajobrazach wiejskich.

– ***Czy w każdej gminie są wyznaczone krajobrazy, w tym krajobrazy priorytetowe?***

W zależności od zróżnicowania użytkowania i rzeźby terenu – są to główne kryteria wyznaczania krajobrazów – na terenie gminy zazwyczaj występuje kilka różnych krajobrazów. Na tym etapie projektu dokumentu, krajobrazy priorytetowe występują na terenie około 30% gmin województwa wielkopolskiego.

– ***Jaki jest stan zaawansowania prac nad audytem krajobrazowym?***

Cały czas trwają prace analityczne związane z krajobrazami priorytetowymi dotyczącymi w szczególności wskazania walorów, identyfikacji zagrożeń oraz opracowania rekomendacji i wniosków. Przeprowadzenie konsultacji roboczych, wyników audytu krajobrazowego przewidziane jest dla jego odbiorców w ciągu najbliższych miesięcy.

– ***Czy jest zgodność granic krajobrazów z granicami administracyjnymi?***

Granice administracyjne nie są uwzględniane przy delimitacji krajobrazów. Również innych granic formalnych np. obszarów chronionych nie bierze się pod uwagę w identyfikacji krajobrazów. W kolejnych etapach sporządzania audytu krajobrazowego dopuszcza się możliwość "dopasowania" granic krajobrazów w przypadku podobnych przebiegów z granicami formalnymi, np. jeśli granica rezerwatu i granica krajobrazu wyznaczone są po tej samej drodze, lesie lub ciekui to wtedy granice krajobrazów są zweryfikowane do granic rezerwatu.

– ***Czy jest możliwa subiektywna ocena krajobrazów?***

Sposób oceny krajobrazów i wybór krajobrazów priorytetowych jest jednoznacznie określony w Rozporządzeniu. Istnieje możliwość autorskiej oceny cech unikatowych występujących na obszarze krajobrazu, tylko w przypadku kryterium unikatowości występowania i na tej podstawie typowanie krajobrazów do rangi krajobrazów priorytetowych.

– ***Czy dolina Warty wyznaczona została w całości jako odrębny krajobraz?***

Dolina rzeki Warty została w całości zakwalifikowana do krajobrazu 1b (systemy wód płynących). W ramach województwa dolina ta jest podzielona na 6 odcinków, co wynika z przebiegu mezoregionów fizyczno-geograficznych. Wszystkie krajobrazy związane z rzeką Wartą zostały wskazane jako krajobrazy priorytetowe.

– ***Jaka będzie szczegółowość ustaleń audytu krajobrazowego? Czy będą one dedykowane do działek ewidencyjnych?***

Obecnie trwają prace związane z wypracowaniem rekomendacji i wniosków dla krajobrazów priorytetowych. Zakres tych wytycznych reguluje załącznik nr 7 Rozporządzenia. Przewidujemy, że większość wytycznych będzie można zapisać w formie granicznych parametrów zagospodarowania terenu. Wytyczne te nie będą dedykowane do działek ewidencyjnych, lecz zostaną odniesione do stref o różnym sposobie zagospodarowania wskazanych w poszczególnych krajobrazach priorytetowych.

ZASTĘPCA DYREKTORA

Grażyna Łyczkowska
dr Grażyna Łyczkowska